

AKADEMIN FÖR UTBILDNING OCH EKONOMI
Avdelningen för kultur-, religions- och utbildningsvetenskap

I Guds namn?

En studie om begreppet "jihad" och dess betydelse i västvärlden idag

Hannah Ådén

2011

Examensarbete, 15 hp
Religionsvetenskap C
Inriktning mot kultur och identitet

Handledare: Per-Olof Åkerdahl
Examinator: Peder Thalén

Abstract

Hannah Ådén (2011). *I Guds namn? En studie om begreppet "jihad" och dess betydelse i västvärlden idag*. C-uppsats i Religionsvetenskap C. Institutionen för humaniora och samhällsvetenskap.

Keywords: *Islam, jihad, al-Qaida, the War on Terrorism, religion, Islamism, the Muslim Brotherhood, terrorism, extremism,*

Studiens huvudsakliga syfte var att undersöka och förklara begreppen "jihad" och "heligt krig" och svara på ifall dessa begrepp kunde användas för att rättfärdiga terrorism, samt förklara den politiska islam, al-Qaida och det Muslimska Brödraskapets kopplingar till terrorism idag. Undersökningen gjordes med hjälp av kvantitativa metoder och framförallt genom litteraturstudier. Resultatet visade att det inte finns någon definitiv förklaring till begreppet jihad, utan det finns åtminstone två sätt att tolka det på, samt att våld genom jihad kan rättfärdigas genom att tolka och ta koranverser ur sin kontext.

Innehållsförteckning

1 Inledning	4
1.1 Syfte och frågeställning.....	6
1.2 Material och metod.....	7
1.3 Disposition.....	8
2 Begrepp	9
2.1 Tidigare forskning och teori.....	12
3 Jihads uppkomst samt definition av begreppet	14
3.1 Islamism.....	18
3.1.1 Islamism, Neo-islamism, Jihadism.....	20
3.2 Muslimska Brödrskapet.....	23
3.3 Modern tolkning av jihad.....	26
3.3.1 Att rättfärdiga våld genom jihad.....	26
3.4 Självordsattacker och ”kriget mot terrorismen”.....	30
4 Sammanfattning, analys och diskussion	33
5 Käll- och litteraturförteckning	37
5.1 Elektroniska resurser.....	38

Inledning

(At-tawbah) [9:29] Kämpa mot dem som, trots att de [förr] fick ta emot en uppenbarad Skrift, varken tror på Gud eller den Yttersta dagen och som inte anser som förbjudet det som Gud och Hans sändebud har förbjudit och inte iakttar den sanna religionens bud – [kämpa mot dem] till dess de erkänner sig besegrade och frivilligt betalar skyddsskatten.

Den 11 september 2001 flög två plan in i tvillingtornen tillhörande World Trade Center och ett i Pentagon som är USA:s ekonomiska och militära hjärta. Ett tredje plan kraschade på ett fält utanför Shanksville i Pennsylvania. Den här händelsen skakade hela världen och runt 3000 människor miste sina liv i detta terrorattentat. 11 septemberattackerna har inte kunna undgå någon och miljoner människor satt som fastklistrade framför TV- och radioapparater världen över.

Medias sändningar gick på högvarv, experter kallades in och det blev en explosion av begrepp som man aldrig tidigare hört. Jihad, terrorism, heligt krig, islamism och fundamentalism blev begrepp som mer eller mindre kom att bli synonyma med islam och dess utövare – muslimerna. Jihad som fenomen förklarades aldrig av media och jihad har blivit ett begrepp laddat med missförstånd. Citat som det ni kan läsa ovan är något som motståndare till islam använder för att påvisa att islam är en våldets religion men också ett citat som används av jihadister för att rättfärdiga jihad mot de otrogna. Den som letar skall finna heter det, och ur denna synvinkel är det ett mycket träffande talesätt. Koranen är full av citat som kan användas för att rättfärdiga våld, beroende på hur man väljer att tolka dem.

(Al-Baqarah) [2:90] KÄMPA för Guds sak mot dem som för krig mot er, men var inte de första som griper till vapen; Gud älskar sannerligen inte angripare

Precis som jihadisterna och motståndarna till islam har media varit noga med att välja vilka utdrag ur Koranen som ska användas, och citat liknande det ovan påvisar att det finns lika många tolkningar som det finns muslimer. Mångfalden inom islams alla aspekter tenderar att hamna i periferin.

Okunskap och oviljan att lära sig om de historiska, religiösa, sociala och politiska förloppen som ledde fram till attentatet på World Trade Center blev ett signum för den stora massan. Efter 11 september upphörde terrorhandlingar att vara enbart en kriminell handling till att vara en officiell krigsförklaring. Anledningen till detta är hur olika regeringar reagerat på fenomenet. Till skillnad från sina föregångare gav Bush-administrationen svar på tal ögonblickligen. De skyldiga blev snabbt identifierade och lokaliserade. De var muslimer och

befann sig i Afghanistan. En invasion mot ”basen” al-Qaida inleddes snabbt och detta blev början på ett mycket långdraget krig mot terrorismen.

Den 2 maj 2011 rapporterade media världen över att USA:s styrkor i Afghanistan hade funnit och dödat al-Qaidas förgrundsgestalt Usama bin Ladin. När detta skedde satt USA:s president Barack Obama, vicepresident Joe Biden samt utrikesministern Hillary Clinton i Vita Huset och följde händelseförloppet minut för minut.

Det är detta som gjort mig nyfiken på vad som ligger bakom dessa extrema åtgärder för att försöka befria ett folk från diktatur eller förtryck. Min uppsats kommer handla om islam och dess extremism, framförallt jihad. Jihad som ursäkt för ett våldsamt heligt krig och jihads egentliga mening. Jag ska försöka utröna vad begreppen står för och om medias bild av islam som en våldsam religion stämmer.

Syfte och frågeställning

Syftet med min uppsats är att utröna frågetecknen kring islam, och framförallt den politiska delen av religionen. I västvärlden idag röstas främlingsfientliga partier med islamofobiska åsikter in i regeringar. I Sverige står Sverigedemokraterna i spetsen för detta synsätt. De har en uttalad strävan att vara ett nationellt inriktat parti som har uppmärksammats främst för en aggressiv hållning mot invandrare. Meningarna kring Sverigedemokraterna går isär och beroende på vem man frågar så får man olika svar på deras politik. Media, som ska vara en opartisk källa till information, matar oss med sensationsjournalistik kring Sverigedemokraterna och deras politiska ställning, precis på samma sätt som de matar oss med nyheter kring självmordsbombning och terrorattacker.

Jag vill också ta reda på vad begreppet Jihad står för och ifall det finns skillnader mellan jihad inom olika delar av islam. Det intressanta där är ifall det finns grenar som tydligare tolkar jihad som ett politiskt heligt krig, eller om det inte alls spelar någon roll vilken islamisk gren man tror på.

I min uppsats vill jag även studera al-Qaida och deras roll i samhället. I samband med det har jag för avsikt att utröna vad ”kriget mot terrorismen” är och om det har haft någon inverkan på terroristgruppernas egen krigsföring.

Jag tänker därför försöka svara på huvudfrågeställningen:

- Kan terrorism och andra våldshandlingar rättfärdigas genom jihad?

Samtidigt vill jag förklara begreppet jihad både inom politisk islam samt inom den mer ”traditionella” grenen av religionen, och försöka förstå hur medias bild har påverkat oss i västvärlden de senaste åren.

Material och metod

Till att börja med vill jag klargöra att min uppsats kommer ha lite eller ingen koppling till media genom artiklar. Jag använde endast medias roll som exempel för att kunna påvisa hur vi påverkats av våra dags- och kvällstidningar som källa till fakta. Den bilden vi har av islam som våldsamt religion kommer dock nästan oavkortat från media.

Mitt fokus på källor har legat på elektroniska resurser som till exempel Nationalencyklopedin, som jag anser är en bra opartisk källa när man behöver korta, snabba fakta. Jag har även använt mig av min källkritiska sida när jag angett webbadresser som källa. Jag är av den åsikten att ibland behöver man se sidor av ämnet som inte en bok av t.ex. Gilles Kepel kan ge. Bristen på konsekvent litteratur när det kommer till ren fakta har gjort att jag känt mig tvungen att vända mig till ifrågasatta källor såsom Wikipedia. Jag har i dessa fall varit mycket noga med att dubbelkolla informationen så att jag vet att den stämmer till hundra procent.

Gilles Kepel är dock den huvudsakliga källan i min bakgrundsdel. I övrigt har författarna Reza Aslan, Fazlhashemi Muhammad, Christer Hedin, Jan Hjärpe, David Cook, Leif Stenberg, John Cooley och Loretta Napoleoni hjälpt mig att genomföra mitt arbete. Jag finner deras verk mycket intressanta samt relevanta i mitt sökande efter svar på mina frågeställningar.

I min uppsats har jag valt att studera framförallt skriftliga källor. Med ett uppsatsämne som detta hade jag kunnat basera min text på intervjuer, men jag ansåg mig själv vara för opartisk för att det skulle kunna bli bra, samt problematiken med att hitta rätt målgrupp att intervjua. I och med detta har Google samt biblioteket varit mina bästa vänner under den här perioden. Tyvärr har det varit svårt att hitta rätt källor för mitt uppsatsskrivande. Många böcker har lånats och lästs och jag har blivit tvungen att rensa ut för att inte kompromissa uppsatsen relevans. Detta har förhoppningsvis inte lett till förvirring, utan snarare till att uppsatsen blivit mer lättförståelig och mindre hoppig.

Jag är inte religiös utan är snarare mycket skeptisk till religionsutövande på den nivå som min uppsats handlar om, och är övertygad om att religion skapat många av de stora världsproblem vi upplever och har upplevt genom historien. Jag är med andra ord övertygad om att Gud inte existerar och att Koranen bör ses som en utomordentligt välskriven samling berättelser från tiden den skrevs.

Disposition

Denna uppsats kommer fortsättningsvis vara uppdelad i fyra huvuddelar. I del 1 vill jag klargöra olika begrepp som man kan behöva förståelse för att förstå uppsatsen rakt igenom.

I del 2 redogör jag för tidigare forskning inom området samt teorin kring den. Jag försöker förklara Jan Hjärpes teori kring hur han jämför religionen med en korg fylld med fenomen som spelar roll inom religionen.

I del 3 vill jag redogöra för vad jihad innebär, hur det uppkom samt hur man i vår tid tolkar jihad och rättfärdigar våld inom det. Jag skriver även om definitionen av islamism och det Muslimska Brödrskapet och hur detta har koppling till jihad idag. Slutligen förklaras självmordsattacker samt USA:s krig mot terrorismen.

I del 4 finner ni en sammanfattning samt diskussion och slutsats. Här kommer jag även redogöra för litteraturförteckningen.

Begrepp

Haram

Haram är allt som är otillåtet inom islam, t.ex. ett visst beteende eller en viss sorts mat. Själva ordet betyder ”förbjudet”. Motsatsen till haram är halal. I Koranen uttrycks haram på olika sätt och indelas i två kategorier. Den första kategorin, haram-li-dhatih, innehåller allt som är förbjudet för sin egen skull som t.ex. mord, intag av alkohol, stöld och äktenskapsbrott. Den andra kategorin, haram-li-ghayrih, innehåller handlingar som är förbjudna på grund av en bakomliggande orsak som t.ex. att förräta salat i stulna kläder. Den största synden är att sätta andra gudar vid Guds sida.¹ Haram kan dock även syfta på en plats eller ett område som är avskilt eller helgat för religiöst bruk (t.ex. Mecka, Medina och Tempelplatsen i Jerusalem).²

Muhammed

Muhammed är islams profet. Han föddes ca år 570 och dog 8 juni 632 och anses vara Guds budbärare. Enligt tradition mottog Muhammed Koranen av ängeln Jibril (Gabriel) i form av uppenbarelser. Uppgifterna om Muhammed bygger på Koranen och även på biografier, korankommentarer och hadithsamlingar.³

Hadith

Hadith är inom islam en benämning på en kort utsaga av eller om Muhammed eller någon av hamns följeslagare. Ordet betyder ”yttrande” eller ”tradition” och avser att fastställa vad som i en viss fråga är sed. Särskilt stor roll har haditherna för härledningen av reglerna inom islamsk rätt (sharia). En hadith består som regel av två delar; isnad (stöd) och matn (huvuddel). Isnaden utgör en lista på personer som förmedlat traditionen, dvs. kedjan av tradenter som för tillbaka den till Muhammeds tid och på vilkas auktoritet hadithens värde beror. Det finns hundratusentals hadither i de existerande samlingarna, även om många enbart är varianter på andra.⁴

¹ <http://questionsonislam.com/index.php?s=article&aid=10718>

² <http://www.ne.se/lang/haram/199004>

³ <http://www.ne.se/lang/muhammed>

⁴ <http://www.ne.se/lang/hadith>

Fiqh

Fiqh är ett islamiskt regelsystems grund för det religiösa, politiska och sociala livet samt metoderna för reglernas härledning. Det var de senantika lokala rättssystemen i Syrien och Mesopotamien som influerade Fiqh under dess uppbyggnad från 600-talets del och framåt.⁵

Kalif

När profeten Muhammed dog år 632 valdes Abu Bakr som efterträdare till honom, även i politiskt avseende. En kalif är med andra ord en efterträdare eller ställföreträdare för sunnitisk islam efter Muhammed.⁶

Hijra

Hijra är en muslimsk tradition som innebär att någon lämnar sin hemort. Man hänvisar till Muhammed hijra år 622 från Mecka till Medina. I Koranen framställs även hijra som något som de tidigare profeterna företagit. Den som företar hijra kallas för muhajir.⁷

Martyr

Ordet martyr används i Koranen som en synonym till ordet ”vittne”, men fick i traditionen den speciella innebörden ”blodsvittne”, som vi kan översätta med ”den som oskyldigt dödas för sin tros skull, särskilt den som faller i det heliga kriget (jihad) i försvaret av islam”. Martyrskapet som sådant spelar särskilt stor roll inom shia där Muhammeds dotterson Husayn räknas som den främste av alla martyrer⁸ sedan han år 680 begav sig till Irak med några anhängare i ett uppror mot det umayyadiska kalifatet och dödades (”de 72 martyrerna”).⁹

Heligt krig

Den allmänna uppfattningen av Jihad i väst är att det vore ett heligt krig i en annan bemärkelse. Definitionen av ett heligt krig är ett krig där religion är en stor orsak till att den växande konflikten uppstår. I historien kan vi se exempel på detta i t.ex. Hugenottkrigen som var ett inbördeskrig mellan katoliker och reformerta i Frankrike under 1500-talets senare del.¹⁰ Dessa krig är vanligtvis sanktionerade av religiösa ledare eller urkunder. Ett annat exempel på ett heligt krig finns i Gamla Testamentet. Där betraktas kampen mot Israels fiender som ett heligt företag, som kräver speciell renhet.¹¹

Sharia-lagar

⁵ <http://www.ne.se/lang/fiqh>

⁶ <http://www.ne.se/lang/kalif>

⁷ <http://www.ne.se/lang/hijra>

⁸ <http://www.ne.se/lang/martyr>

⁹ <http://www.ne.se/lang/husayn>

¹⁰ <http://svenskuppslagsbok.se/27113/hugenottkrigen-gangse-beteckning/>

¹¹ <http://www.ne.se/heligt-krig>

Enligt islam är sharia den gudomliga lagen, det vill säga den vägledning som Gud ger människorna och som har uppenbarats för profeterna, av vilka den siste och slutgiltige är Muhammed. I alldagligt språkbruk används ordet också om det islamiska rättssystemet, fiqh (se ovan). Förhållandet mellan sharia och lagstiftningen i staten är en starkt debatterad fråga i den muslimska världen. I några stater utgör en viss tolkning av sharia enligt någon av islams rättsskolor landets lag (t.ex. i Saudiarabien) eller överordnas landets lagstiftning (t.ex. i Iran). I andra utgör ”sharias principer huvudkällan för lagstiftningen” (så enligt Egyptens grundlag). Även i stater med sekulär lagstiftning kan särskilt familjerätten utgöra en tolkning och tillämpning av regler ur sharia. Islamistiska rörelser kräver att statens lagar ska vara i enlighet med sharia, medan sekulära opinioner kräver en åtskillnad mellan statens lagar och det religiösa regelsystemet, som då anses gälla individens egen etik.¹²

Sunna

Ett begrepp som gärna används inom islam med innebörden av den sed och det föredöme som kan åberopa sig på profeten Muhammed själv. Man hänvisar till de olika systematiskt uppställda samlingarna av traditionen (hadith) om vad Muhammed har sagt och gjort i olika situationer.¹³

¹² <http://www.ne.se/lang/sharia>

¹³ <http://www.ne.se/lang/sunna>

Tidigare forskning och teori

Det finns, som jag nämnt tidigare, en stor mängd forskning kring jihad och islamism. Jag har försökt vara källkritisk i mitt arbete genom att använda mig av erkända religionshistoriker och islamologers verk.

Gilles Kepel som är professor på L 'institut d'Études Politiques i Paris anses vara en av världens främsta islamologer. Kepel har i sin bok Kampen om islam (2006) undersökt den internationella terrorismen och de försök som man gjort genom militära operationer för att stoppa denna. Kepel redogör för det politiska och väldigt komplexa läge i dagens Mellanöstern. I Kampen om islam diskuterar Kepel fenomen som islamism, fundamentalism samt förhållandet mellan västvärlden och muslimska länder. Han beskriver detta propagandakrig som utgör det politiska landskapet i Mellanöstern efter 11 september.

De modeller och teorier jag kommer utgå ifrån i denna uppsats är framförallt Jan Hjärpes teori om religion som en "korg" fylld med saker där bara vissa saker alltid visas. Jag finner att dessa teorier och modeller kan tillämpas i mitt syfte

Jan Hjärpe är religionshistoriker och professor i islamologi vid Lunds universitet och anses vara en av Sveriges främsta forskare inom Mellanöstern och politisk islam. Hjärpe liknar som sagt religionen vid en korg fylld med olika religiösa begrepp. För religionen är detta en korg där alla dess fenomen finns. Allt från de mest avancerade till de mest enkla och vulgära. Hjärpe betonar dock att allt inte syns hela tiden utan bara de saker som är viktigt för situationen framhävs. I Hjärpes artikel "What will be chosen from the Islamic basket" använder han sig av följande modell för att klargöra sin teori:

Quietism	← Activity →	Militancy →	Violence
	"The basket"		
Personal experience	Rituals	Creed	
Perception	Narratives	Group delimitation	Forced
	Historiography	Observances	compliance
	Vocabulary	Theology	

Under quietism kan man finna förklaring för vad som händer i ens personliga liv och det man har upplevt. Det här kan i sin tur hjälpa en under olika kriser. Hjärpe menar att anledningen till att religion lockar så många och anses vara värdig att tro på och visa lojalitet för är att den fyller en funktion i individens liv.

Activity är mer lämpad för empiriska studier och journalistik. Ritualer, undervisning, predikan och organisering är nödvändiga för att behålla traditionen i religionen. Detta gör att man genom att överföra historia och livsmönster till den nya generationen. Activity, som inte behöver vara av våldsamt karaktär, kan jämföras med ”gränsförsvaret” och är den del där man försöker påverka andra med sina ritualer, undervisning etc. Hit hör: teologi, trosbekännelse, gränser inom gruppen och gruppens lagar. Activity har också rollen att skapa en grupptillhörighet och att avgränsa sig från ”de andra”. Detta menar Hjärpe kan leda till att försvarandet får en våldsam karaktär.¹⁴

För att uppehålla denna grupptillhörighet kan det skapas en tvångsmässig lydnad där man belönar lojalitet, straffar illojalitet samt utöva press på det sociala livet. Användandet av tvångsmässig lydnad istället för att försöka skapa lojalitet genom religiösa gemenskaper är ett sätt att motivera användandet av våld mot ”de andra”.

Enligt Hjärpe kan dessa delar i korgen användas som verktyg för mobilisering och aktivitet i den politiska, sociala och behovsmässiga arenan. Detta kan tendera att förstärka aspekten för gränsdragningar mot de avgränsade ”andra”.¹⁵

¹⁴ Hjärpe, 1997, sid 268

¹⁵ Hjärpe, 1997, sid 268

Jihads uppkomst samt definition av begreppet

Historien bakom jihad börjar i Koranen. Islam som religion började inte med våld. Det började istället som en fredlig kungörelse för den absoluta enigheten med Gud av profeten Muhammed år 610 i den hedniska staden Mecka. I de tidiga surorna (kapitlen) av Koranen står att läsa detta följande enkla meddelande:¹⁶

”Say: He is Allah, the only One, Allah, the Everlasting. He did not beget and is not begotten, and none is His equal!”¹⁷

Till att börja med var Muhammed instruerad att enbart sprida detta budskap till sin familj och sina närmaste vänner som tillsammans med några socialt utstötta människor formade det första muslimska samhället. Inom bara några år hade profeten och hans anhängare blivit mer och mer förföljda för sin tro av Quraysh som dominerade Mecka, varpå de flydde till Yathrib, norr om staden, en oas som accepterade deras budskap. Oasen kallades senare för Medina.

Begreppet Jihad förekom redan inom den förislamiska kulturen i och utanför krigssammanhang. Det som hände i och med islams uppkomst var att man i stora drag ”redigerade” begreppet.¹⁸

Koranens beskrivning av jihad uppkom under tidigt skede och var författat av asketisk-mystiskt sinnade. Meningen med jihad var då inte att strida mot icke-troende eller sprida vidare sin lära utan att skydda sig mot världsliga lockelser. Jihad blev därför en spirituellt övning som inkluderade den asketiska disciplinen av kroppen. Syftet var att rena sin själ från hyckleri och annat som kunde stå i vägen för själslig orientering till Gud. Man skulle dräpa sin egen onda själ för att göra sig av med lockelser som stod i vägen för att nå Gud. Jihad blev här något nödvändigt för en spirituellt förening. Detta blev också en reflektion av samhället, att göra sig av med orättvisor och anarki. Både samhälle och själ var tvungna att renas för att kunna leva i harmoni med Gud. Den inre, stora, jihad var en förutsättning för den lilla jihad. Man var tvungen att ha utfört stora jihad före det lilla jihad för att vara säker på att man hade rätt motiveringar till lilla jihad.¹⁹

Jihad är en av de sekundära principerna inom islam, efter bönen, fastan, ”en femtedel”, renandet av jaget och pilgrimsfärden, men före att ålägga kunskapen man får av jihad och före att förhindra okunnigheten.²⁰ Själva ordet jihad är arabiskt och betyder ”strävan” eller ”kamp”. Jihad är en religiös plikt för alla troende muslimer och innebär framförallt

¹⁶ Cook, 2005, sid. 5

¹⁷ Koranen, 112

¹⁸ Aslan, 2006, sid 84

¹⁹ Stenberg, 2004, sid 96-97

²⁰ <http://www.mto.org/quran/se/jihad.htm>

självrannsakan och striden mot frestelsen och det förbjudna (haram). Idag anser många muslimer att det finns två olika jihad; jihad akbar (stora jihad) och jihad asghar (lilla jihad), och med stöd i uttalanden från sin profet Muhammed innebär dessa jihad följande²¹:

- *Jihad akbar* är den mest obligatoriska delen av jihad. Det är den som handlar om en strävan bort från egot, frestelsen, djävulen och underjorden.²²
- *Jihad asghar* är istället kampen mot det orättvisa och oacceptabla i samhället eller nationen. Enligt tradition kan jihad asghar vara som att en sista utväg gå över till ett försvarskrig, men endast när alla andra försök till fredlig lösning misslyckats.²³

Det finns här en skillnad i vilken tolkning av jihad man tog. Asketisk-mystiska försökte efterlikna Muhammeds närhet till Gud medan asketiska krigare istället försökte efterlikna den militära sidan av Muhammed. Krig, oavsett om det var offensivt eller defensivt, blev här, sett från asketisk-mystiska, som ett uppvisande i spirituellt omogenhet, därav ”lilla jihad”, något som uppvisade ett misslyckande i det stora jihad. Så trots det gemensamma målet att identifiera sig med profetens görande och erfarenheter skiljer sig den mystiska från krigaren i deras olika slutsatser om våld som ett religiöst uttryck där mystikern utför jihad på sig själv för rening som symboliskt martyrskap och krigare utför jihad på andra för att uppnå eget martyrskap och visa sin dedikation till Gud.²⁴

Ingmar Karlsson skriver i Svenska Dagbladet den 27 mars 2008 att enligt tradition betecknade profeten Muhammed den kamp som varje enskild människa måste föra med sig själv för att inte avvika från denna väg som ”det större heliga kriget”; medan den militära eller politiska kampen för att skydda de islamiska områdena betecknades som ”det mindre heliga kriget”.²⁵ Det råder dock skilda åsikter om var och när ett jihad asghar är tillåtet. I Koranen står klart och tydligt att anfallskrig inte är tillåtet om det inte föregås av ett försvarskrig. Det står även att kvinnor, barn samt äldre ska skonas. Bland muslimer idag är den allmänna uppfattningen att ett försvarskrig endast ska ses som den sista utvägen.²⁶

²¹ <http://sv.wikipedia.org/wiki/Jihad>

²² <http://www.sunnah.org/tasawwuf/jihad004.html>

²³ <http://sv.wikipedia.org/wiki/Jihad>

²⁴ *Stenberg*, 2004, sid 99-100

²⁵ http://www.svd.se/kultur/understrecket/bruk-och-missbruk-av-begreppet-jihad_86986.svd

²⁶ <http://www.answering-islam.org/Books/Hughes/index.htm>

Inom den islamiska rättstraditionen Fiqh ska jihad som angreppskrig i självförsvar endast kunna utlysas av kalifen eller genom ett samlat beslut inom hela skaran islamiska trosbekännare. Muslimer världen över är med andra ord överens om att ”jihad asghar” är menat att användas som självförsvar när den muslimska religionen är hotad av yttre eller inre faktorer som t.ex. själva existensen av religionen eller om muslimer är förtryckta att utöva den.²⁷

Självklart finns det mer militanta och fundamentala muslimer som anser att ett försvarskrig som rättfärdigas av islam inkluderar alla krig mot icke-islamiska trosbekännare, även om anledningen för dessa uteslutande har varit politiska och inte av religiös art. Att det blivit på det här viset kan bero på att det finns koranverser om jihad asghar som riktar sig till muslimerna i Medina då flera fientliga störningar bildats mot muslimerna främst av judiska stammar som gått ihop med meckanerna.²⁸ Deras fientliga inställning till muslimer fick dem att utvandra från Mecka till Medina år 622, vilket kallas för den muslimska hijran. Var och en som stupar i striden för Guds sak inom islam, betraktas som martyr. Dessa har en säker plats i Paradiset.²⁹

Ingmar Karlsson på Svenska Dagbladet anser som sagt att Jihad inte nödvändigtvis behöver betyda just detta, utan ska framförallt ses som den förpliktelsen en muslim har att följa Guds väg.³⁰

Martyrskapet som kommer med en mer fundamentalistisk tolkning av Koranen är dock något som misstolkats av muslimer som utövar det, och i själv verket fördömer Koranen självmord, och som tidigare sagt även att skada barn, kvinnor och äldre i jihad asghar.³¹ Inom islam ser man istället livet som en manifestation av Allahs visdom och makt. Han är livets Givare och Skapare, och ingen förnuftig människa skulle vilja förlora det. Som muslim ser man livet som något som skänkts till människan av Allah, och därför fördömer islam alla slag av självmord och självförstörelse och uppmanar till tålamod när någon man älskar går bort. Man ser ett självmord eller ett mord av andra människor som haram, och mördar man en människa så har man mördat hela människosläktet.³²

Allah säger i Koranen angående självmord:

²⁷ <http://www.youtube.com/watch?v=fpnWUMmQLFo>

²⁸ <http://www.answering-islam.org/svenska/islam/hatrasism/koranensfredligaverser1.html>

²⁹ <http://www.britannica.com/EBchecked/topic/259462/Hijrah>

³⁰ http://www.svd.se/kultur/understrecket/bruk-och-missbruk-av-begreppet-jihad_86986.svd

³¹ <http://abdalhaqq.blogspot.com/2010/12/vad-sager-koranen-om-mord-och-sjalvmord.html>

³² <http://www.islamguiden.com/livdod.shtml>

*Döda inte er själva! [Glöm inte att] Allah har visat er stor nåd! Den som begår sådan orättfärdighet skall Vi låta plågas i ett flammande bål. Detta är lätt för Allah. (4:29)*³³

Jihads mål är sammanfattat att erövra och rena ”Nafs”. Nafs är ett lägre jag, en människas basinstinkter, men samtidigt också en människas ego. Vid nafs lägsta nivåer driver det oss till låga kvaliteter och förhindrar kännedom om det sanna jaget. Självkännedomens resa består av en ständig kamp mot nafs.³⁴

³³ http://www.hikma.se/?p=p_59

³⁴ <http://www.mto.org/quran/se/jihad.htm>

Islamism

I media världen över är islamism ett välanvänt begrepp som fått stor uppmärksamhet och utrymme. Själva ordet har en negativ klang i många människors öron som resultat av detta. Det är dock en aspekt av islamismen som fått mer uppmärksamhet än andra och begreppet är mer mångfacetterat och komplext än den som fokuseras på av olika medier världen över. Islamismen är inte någon enhetlig rörelse eller politisk ideologi utan den inhyser många olika grupper och organisationer, politiska partier och så vidare. Deras mål kan skilja sig och framförallt deras metoder och det kan handla om allt från sociala rörelser som på demokratisk väg vill införa diverse sociala reformer. Det kan även handla om extrema grupper som vill genomföra radikala politiska förändringar genom samhällsrevolutioner och jihadistiska extremistiska gruppering som använder terrorism som medel för att nå sina mål.³⁵

Islamismen, som även kallas politisk islam, har rötter som sträcker sig väldigt långt tillbaka i tiden och är inte direkt bunden till en specifik geografisk plats. Det politiska islam har rötter i kolonialtidens Egypten och bildandet av Muslimska Brödrskapet, men även, och kanske framförallt, i revolutionens Iran under 70-talet.³⁶

Islamismen i sig har vuxit fram ur ett missnöje som uppkommit på grund av de förändringar som uppstod i kolonialismens kölvatten och efterkrigstidens sekulariseringsprocesser. Den västinspirerade idén om den rationella människan som inte längre behövde religionen som många ledare i de före detta kolonierna anammade fick motsatt effekt. Detta plus att religionen fördrevs från den samhälleliga till den privata sfären blev en slags grogrund för missnöje och religiös fundamentalism. Det Muslimska Brödrskapet är ett exempel på en sådan grupp som uppstod ur detta missnöje och använde religionen som ett sätt att mobilisera folket i kampen mot kolonialherrarna och deras förvandling av samhället.

Under 1970-talet hade fundamentalismen inom alla världsreligionen vuxit sig allt starkare och gjorde uppror mot att religionen hamnade i skymundan. Revolutionen i Iran 1979 blev ett tydligt exempel på islamismens starka framväxt och i och med revolutionen i Iran fick islamister för första gången en maktposition vilket fick stort inflytande på andra länder i Mellanöstern. Att Iran nu hade en islamistisk regering hotade andra ledare i Mellanöstern och man var rädd för att de egna staterna skulle möta samma öde.³⁷

Den här iranska revolutionen hade en stark antivästlig karaktär som lätt kunde smitta av sig på andra ledare i muslimska länder. Det främsta hotet var att man från väst, framförallt i USA,

³⁵ *Fazlhashemi*, 2008, sid 123

³⁶ *Fazlhashemi*, 2008, sid 122

³⁷ *Fazlhashemi*, 2008, sid 120

kunde förlora sitt politiska och ekonomiska inflytande i dessa länder. Flera försök gjordes att slå ner islamismen där Saddam Husseins invasion av Iran 1989 stöddes av både väst och de närliggande muslimska staterna. Miljarder dollar sattes in i Saddams krigskassa och man bistod även Irak med vapen så till den grad att det blev en supermakt i jämförelse med Iran.³⁸

Men försöken att stoppa spridningen av islamismen visade sig vara verkningslösa. Även om det under de år som kriget pågick bidrog till att revolutionen stannade inom Irans gränser, så fick stödet av kriget motsatt effekt. Islamismen som idétradition fick en stor och snabb spridning i muslimska länder. Iraniernas kamp mot sin mycket starkare motståndare Irak med hjälp av islam blev en inspirationskälla för muslimska grupper i andra länder. Religionen blev ett kraftfullt vapen för att mobilisera folket och andra islamistiska grupper växte sig starkare och starkare i mer eller mindre varje muslimskt land. Man ville åstadkomma förändringar i enlighet med islamistisk agenda och genomdriva sociala, politiska, kulturella, juridiska och ekonomiska reformer präglade av en islamistisk tolkning av sharia-lagar.

I många muslimska länder stod försöken att stoppa islamismen resultatlösa på grund av de metoder man använde. Autokratiska regimer försökte med polisiära och militära åtgärder få död på islamismen. Man förföljde islamistiska ledare, använde sig av tortyr och andra brutala metoder istället för att rikta in sig på sociala, politiska och kulturella processer som skapat den grogrund och som var den största rekryteringsbasen för islamismen. Denna brutala metod och detta ointresse för de riktiga faktorerna fick islamismen att växa sig ännu starkare då den sattes i ”martyrposition”.³⁹

Trots att islamism till störst del varit verksam nationellt så kom en vändning i och med Sovjets invasion av Afghanistan 1979 och islamismen fick en ny dimension. Afghanistan blev en plats där islamismen ingick en ny fas och på många sätt fick den ett nytt ansikte. Islamister från all världens hörn sökte sig till Afghanistan för att kämpa mot den kommunistiska supermakten. Människorna såg det som sitt kall att kämpa mot angriparna av ett muslimskt land. De såg sig själva som mujahedin som kommit för att utföra jihad; ett heligt krig mot Sovjet.

Från väst, och då framförallt från USA, så infördes en ”min fiendes fiende är min vän-politik” och stödde de muslimska krigarnas kamp. Man utbildade dem och försåg dem med vapen i deras kamp mot bådas största fiende Sovjet. Det kom att bli en lyckad allians eftersom Sovjet

³⁸ *Fazlhashemi*, 2008, sid 121

³⁹ *Fazlhashemi*, 2008, sid 120-122

så småningom tvingades dra sig ur landet. USA stod då som den slutliga segraren tillsammans med de islamistiska krigarna.⁴⁰

Dock var den tydliga skepticismen mot väst och USA en bestående aspekt bland islamisterna i Afghanistan. Efter att Sovjet dragit sig ut ur landet blev det en ömsesidig tillbakagång till fiendtligheterna mellan den segrande alliansen. Islamisterna riktade sig ännu en gång mot väst och USA mot islamisterna. Man kritiserade framförallt USA:s militära och ekonomiska stöd till korrupta diktaturer i muslimska länder. Dessutom var man emot det ensidiga stödet till staten Israel som också de ur islamistisk synvinkel är en ockupant av muslimsk mark.⁴¹

Islamism, Neo-islamism, Jihadism

Det finns många olika sorters islamistiska grupper. Gemensamt för dessa är att de alla vill ha en islamisering av samhällets alla aspekter. Alltså ska grunden för all politisk, social, rättslig samt annan form av samhällets funktioner vara islamsk. Det finns två aspekter av samhället som man försöker förändra mer än någon annan och detta är den politiska och den juridiska. För att uppnå en så kallad politisk islamisering behöver det ske genom ett politiskt maktövertagande. Det är detta maktövertagande som skiljer de olika islamistiska grupperna åt. Den juridiska islamiseringen ska uppnås genom att man inför en egen tolkning av sharia-lagar. Man försöker alltså uppnå en social islamisering med syfte att ta hand om samhällets mest utsatta och behövande i enighet med den sociala agendan inom islam. Islamistiska grupper ser det som en nödvändighet att skapa en stark muslimsk identitet och ett moralkodex grundat på islam och dess sedlighetslagar.⁴²

I länder som är korrupta får islamismen sina allra flesta anhängare. Andra faktorer som spelar in i dess framväxt är den orättvisa ekonomiska fördelning som skapat stora klyftor bland befolkningen. I de här länderna har det bildats små ekonomiska eliter medan majoriteten av invånarna får finna sig i fattigdom. Utöver detta kan faktorer som statens negligering av folkets behov, framförallt de sociala, vara en anledning till islamismens framväxt. Gemensamt är att islamistiska rörelser även vuxit fram i länder som inte utövar demokrati.

I den islamistiska ideologin finns en djupt rotad tanke om utopi i det muslimska idealsamhället. Detta samhälle ska vara byggt utifrån den muslimska samhällsmodellen, dess dygder, värdegrund och identitet. Islams lagar ska revitaliseras till en allomfattande samhällsordning. Det är inte helt oväntat framförallt de som befinner sig i samhällets periferi

⁴⁰ *Fazlhashemi*, 2008, sid 129

⁴¹ *Fazlhashemi*, 2008, sid 126-127

⁴² *Fazlhashemi*, 2008, sid 131

som tilltalas mest av tanken om ett idealsamhälle. Det vill säga ett samhälle utan orättvisor, korruption, förtryck och marginalisering.⁴³

Om man vill utröna skillnaderna mellan de olika islamistiska rörelser som finns så kan man dela in dem i nationell samt internationell islamism. Den nationella islamismen hade som främsta syfte att åstadkomma förändringar inom den egna nationen och uppstod i samband med det ottomanska rikets sammanbrott. Man försökte då skapa en gemensam identitet i de nya nationer som uppstod. Till en början var det sekulära och nationalistiska idéer som var mest populära i sökandet efter en identitet och strävan efter politisk makt och nationellt självbestämmande. Dock, i och med att de nya regimerna misslyckades och intog en auktoritär politik sökte man sig istället till islamismen. Det är med andra ord alltså viktigt att skilja på islamism som ett svar eller en reaktion på den moderna utveckling och sekulära processerna i muslimska länder, snarare än islam som fenomen. I själva verket har islamismen fler likheter med nationalismen än med islam som religion, och man kan säga att det är en rörelse snarare än en muslimsk gren.⁴⁴ Islamismen är lik nationalismen på så sätt att de båda tar sin utgångspunkt i marginalisering, otrygghet samt existentiell oro. Dessutom är dess mål att uppnå förändring genom ett övertagande av statsmakten. Vidare visar islamismen likheter med nationalistiska rörelser eftersom båda tenderar att skapa motkulturer, alternativa identiteter och vänder sig till de stora massorna i ett försök att mobilisera dessa för sin agenda. De här aspekterna av islamismen är lik till exempel hindunationalismen, men även många nationalistiska, populistiska rörelser i dagens Europa.⁴⁵

Neoislamismen, som även kallas den internationella islamismen, bygger på en idé om ett enhetligt muslimskt rike, ett muslimskt ummah. Inom neoislamismen finns en grundidé om en återgång till en gyllene era i islams historia, nämligen mellan år 700 till 1200. Neoislamismens syfte är att skydda islam mot en global sammansvärjning ledd av främmande makter (som idag representeras av USA och Israel). Sekularism och andra tolkningar av islam än den egna är idag vad som utgör ett hot mot religionen. Den neoislamistiska världsbilden bygger på en grundidé som karaktäriseras av vi och de-mentalitet där de utgör fienden.⁴⁶

Det är i det här avseendet som neoislamismen skiljer sig från den nationella islamismen. Under den gyllene eran besegrade muslimerna både Persiska riket och det Bysantinska riket och spreds över stora delar av världen. Idag utgörs denna fiende av västvärlden och framförallt USA. Den här idén stöds av tankesättet att västerländska länder idag ockuperar

⁴³ *Fazlhashemi*, 2008, sid 132-133

⁴⁴ *Fazlhashemi*, 2008, 129

⁴⁵ *Fazlhashemi*, 2008, 130

⁴⁶ *Fazlhashemi*, 2008, 130-131

muslimska länder som Afghanistan, Irak och Palestina. Användandet av våld i kampen mot förtryckarna är ett karaktärsdrag för neoislamistiska rörelser och kanske framförallt hur man använder sig av våld. Här gör man ingen skillnad på stridande och icke-stridande och man skiljer heller inte mellan muslimer och icke-muslimer. Alla utgör således en potentiell måltavla om de befinner sig på fel sida.⁴⁷

Inom islamismen finns en stor mångfald där de olika rörelserna har många likheter och olikheter mellan sig. Båda använder olika metoder mot autokratiska korrupta regeringar och är negativt inställda till västvärldens inflytande i muslimska länder. Neoislamismen har dock en helt annan dimension i sitt användande av våld, världsbild och tolkning av religionen. Dessutom vänder man sig mot specifika mål som USA, Israel, Frankrike och Storbritannien.⁴⁸

⁴⁷ *Fazlhashemi*, 2008, sid 130

⁴⁸ *Fazlhashemi*, 2008, sid 131

Muslimska Brödrskapet

Det Muslimska Brödrskapet grundades i och med sekulariseringsshotet på 1920-talet. Den låga utbildningsnivån bland folket samt nya seder från väst som förknippades med gudlöshet tillsammans med de växande samhällsklyftorna bidrog till bildandet. Man ansåg att de rika hade drivit bort från den gamla religionen och orättvisorna i samhället upprörde. Det som behövdes för att återställa den gamla ordningen var att få tillbaks islam. Man hänvisade här till det idealiska islamska samhället i Medina där man hade en Kalif som styrde efter islams grunder och principer, och där alla fick ta del av muslimernas rikedomar, vilket man på 1920-talet ansåg att de rika hade gått ifrån. Man ville ha ett samhälle som präglades av fromhet, yttre framgångar och inre sammanhållning i kontrast till hur samhället nu såg ut.⁴⁹

Det som utmärker det Muslimska Brödrskapet är den drivkraft de har och tanken på att den mest effektiva vägen till ett rättfärdigt samhälle går genom islam. Denna tanke är något de delar med hela den radikala islamismen. De fattiga var den grupp som drog sig till Brödrskapet. När andra politiska program gjorde sig hörda med politiska slagord drogs de fattiga till de grupper som erbjöd en religiöst motiverad ideologi. För de fattiga ingav denna ideologi en trygghet eftersom den kändes bekant. Det var dock inte bara fattiga som sökte sig till Brödrskapet, utan även muslimer av andra klasser utan teologisk utbildning fann tryggheten där. Precis som radikal islamism i allmänhet bärs Brödrskapet upp av personer utan någon direkt professionell anknytning till religionen i sig.⁵⁰

År 1939 gick dock Brödrskapet från att vara en rörelse för islams inflytande i samhället till ett politiskt parti. När de judiska invandrarna först kom under 1880-talet välkomnades de då de förde med sig kunskap och arbetskraft. Detta vände dock med tiden då invandringen blev större och skapade problem.

När Brödrskapet blev ett parti fokuserade de på följande tre punkter:

1. Islam omfattar allt i livet.
2. Islam vilar på Koranen och Sunna.
3. Principer tagna ur Koranen och Sunna kan tillämpas överallt.⁵¹

Den norm som bör gälla i den islamiska staten ska enligt Brödrskapet vara efter sharia. Härifrån ska lagar tolkas och användas. Man ska använda sig av zakat för att utforma skatter och mana på ränteförbudet. Deras yttersta mål är att alla muslimer världen över ska kunna

⁴⁹ Hedin, 2001, sid 90-91

⁵⁰ Hedin, 2001, sid 91-92

⁵¹ Hedin, 2001, sid 90-92

omfattas av denna norm. Vidare har de en grundläggande tanke om att islam också omfattar politiken och en politisk makt ska ses som något viktigt för islam som religion.⁵²

Efter Andra Världskriget förändrades Brödraskapet radikalt. Troligen på grund av FN:s beslut att upprätta staten Israel, vilket gjorde att ett krig uppstod mellan Israel och arabstaterna. Denna händelse blev upphovet till en rad politiskt motiverade våldshandlingar i Egypten vilka Brödraskapet fick ta skulden för. År 1948 upplöstes Brödraskapet och året efter mördades dess grundare Hasan al-Banna. Dock upphörde inte Brödraskapet helt och partiet fortsatte att verka. Man försökte rentvå partiet från den bild som vålds- och attentatparti som det fått. Man valde en ny ledare som var emot våld, Hudaybi, men dock kom det ytterligare en vändning när militanta bröder år 1954 försökte mörda Egyptens president Gamal Abdel Nasser. Han undkom dock och förbjöd därefter Brödraskapet från att verka i Egypten.⁵³

Efter Hudaybi kom en stor ideologi till Brödraskapet, Sayid Qutb. Det som var utmärkande för honom var hans tanke om djahilya, okunnighet. Denna okunnighet brukar man jämföra med förislamiska samhällen som inte fått veta vad Gud vill, de som levde i okunnighet men används också idag angående samhällen som är ickemuslimska. Detta har lett till moraliska konsekvenser som vidare gjort att djahilya fått en betydelse som ondskas eller gudsförnekelse. Qutb ansåg att detta fann i Egypten vid tidpunkten och det blev då en plikt att använda våld mot detta onda. Detta ställningstagande som Qutb tog gjorde dock myndigheterna misstänksamma mot honom, och ledde till att han fängslades och avrättades.⁵⁴

1967 gick man dock ännu igen i krig mot Israel vilket försvagade Nassers ställning. Kritiker menade att Israel vann krig efter krig på grund av judarnas religiösa engagemang. För att arabvärlden skulle vinna var de tvungna att ansluta sig till radikala islam. Detta öppnade upp för Brödraskapet och man framhöll att för att kunna hävda sig politiskt och militärt var man tvungen att ha en islamsk stat, till skillnad mot Turkiet som avskaffade kalifatet och fick bli ett exempel på Västvärldens kamp mot islam och en fortsättning på korstågen.⁵⁵

Under största del av sin existens var Brödraskapet splittrat i grupper som haft olika åsikter om politik och våld. Stora delar av Brödraskapet ger de fattiga hjälp, man inrättar skolor för de utan utbildning och för de missgynnade. Vid naturkatastrofer hjälper man till vid sidan av regeringen. Men trots att många av Brödraskapets medlemmar vill använda sig av fredliga medel så finns det tyvärr fortfarande grupper inom rörelsen som är för våld i sin kamp för ett

⁵² Hjärpe, 2005, sid 123

⁵³ Hedin, 2001, sid 93-95

⁵⁴ Hedin, 2001, sid 97-98

⁵⁵ Hedin, 2001, sid 94

islamistiskt samhälle.⁵⁶ De grupper som förespråkar detta våld har tidigare gjort sig kända för att uppträda mycket militant. Striderna mot de judiska arméerna i Palestina 1948-1949, terrorism mot britterna i Egypten och gerillakrig under 1950-talet har bidragit till att bilden av Brödraskapet har blivit fokuserad kring våldet och inte de sociala insatser de bidragit till. De har lyckats få stort inflytande i många arabländer och i vissa länder har de även ett betydande antal platser i de folkvalda parlamenten.⁵⁷

Enligt Hjärpes analys av muslimska trender så har det i slutet av 1900-talet och i början av vårt årtusende framförts krav på demokrati och mänskliga rättigheter under åberopande av islam i en nytolkning av islamsk rätt som skiljer sig från de fundamentalistiska rörelserna Muslimska Brödraskapet samt Jamaat-i Islami. Hjärpe skriver vidare att detta har lett till att extremistiska grupper som salafiyya-jihadisterna har brutit sig ut.⁵⁸

⁵⁶ Hedin, 2001, sid 93-100

⁵⁷ Cooley, 2000, sid 55-57

⁵⁸ Hjärpe, 2005, sid 24

Modern tolkning av jihad

Den amerikansk-iranska muslimska reformatorn och forskaren Reza Aslan tolkar jihad på ett modernare sätt än många andra forskare. Hans tolkning är ett bra och tydligt exempel på dels en modernistisk tolkning samt en tolkning med tydligt ideologiskt ställningstagande. Enligt Aslan är jihad ett begrepp som ständigt varit i utveckling bland muslimer. Han urskiljer muslimsk jihad från förislamisk jihad, införandet av regler och föreskrifter om hur man skulle föra sig i krig, en etisk grund för krigsföring som han hävdar inte fanns tidigare. Ett exempel på de regler och föreskrifter som infördes var att man skiljer på stridande och icke-stridande människor. Att döda kvinnor, barn och präster var strängt förbjudet.⁵⁹

Det tillkom senare även regler för hur man skulle behandla krigsfångar i form av tortyrförbud. Man förbjöd även skändningen av döda, sexuellt våld under strid samt förstörande av egendomar. Förbud mot förstörelse av medicinska och religiösa institutionen instiftades även. Av de ändringar som gjordes av vad jihad skulle innebära för muslimerna, var ändå deras syn på hur man skulle föra krig det viktigaste. Man betonade vikten av att föra krig på ett strikt defensivt manér. Om man ser till dagens mediala och extrema islamisters syn på krigsföring så är det av yttersta intresse på grund av att det för de tidiga muslimerna var närmast gudomlig lag att inte vara angriparen.⁶⁰

Att rättfärdiga våld genom jihad

I Koranen finns det dock verser som rättfärdigar våld mot icke-muslimer. Framförallt mot polyteister då judar och kristna betraktades som bokens folk.

(Muhammad) [47:4] "DÅ NI möter förnekarna [i strid], låt [svärden] falla över deras huvuden till dess ni har tvingat dem på knä; tag därefter [de överlevande] till fånga..."

Den här våldsamma synen på hur man ska behandla icketroende har genom historien använts av både muslimer och muslimkritiker för olika syften. Dels från vissa muslimers sida för att förespråka våld och aggression mot icketroende, men även från muslimkritikerna för att framhäva islam som en våldsreligion. Aslan hävdar dock att användandet av koranverser för att rättfärdiga våld mot icke-muslimer är i grunden fel, och att det är fråga om att verserna är tagna ur sitt sammanhang. Vidare menar Aslan att under profetens tid och under korstågen var det nödvändigt att använda våld och att det då var i defensivt syfte mot yttre angripare. Den extremistiska tolkningen av jihad skiljer sig avsevärt från den som infördes av Muhammed

⁵⁹ Aslan, 2006, sid 86-83

⁶⁰ Aslan, 2006, sid 84

under hans tid och uppkom framförallt som resultat av korstågen och våldet mot muslimer under denna period.⁶¹

Enligt Napoleoni är det jihad vi ser idag mot västvärlden, och då framförallt mot USA, väldigt likt de kristna korstågen 1096. Målen är desamma, organisationen och tankarna likaså. De första korstågen utfördes på grund av ekonomiska skäl. Islam hade dominerat Medelhavets rutter, något som hade blockerat och hämta den europeiska utveckling ekonomiskt. Den islamiska ekonomiska dominansen gav Västeuropa ett ekonomiskt sönderfall som satte hinder för utvecklingen och tillväxten.⁶² De här första korstågen blev då ett verktyg för Europa att klättra tillbaka till en maktposition, något som bidrog till konflikter och även krig. Västeuropa var på den här tiden i ständigt krig mot Östeuropa, Skandinavien, germanska stammar och muslimska arméer. När påven Urban II uppmanade till det första korståget såg man en chans att fly från misären och skapa sig en ekonomisk expansion. Genom korstågen förlorade därför islam allt eftersom sitt ekonomiska grepp över Medelhavet, och Europa kunde expandera österut.⁶³

De kristna korstågen triggade det första jihad, enligt Napoleoni. Detta var defensivt och håll på under flera århundraden. Det ledde till återupptäckten av meningen och makten med detta begrepp. Saladin samlade arabiska krigare och slog så småningom tillbaks deras fiender, vilket dock inte hindrade Europa från att expandera.⁶⁴

Varningar om nya kristna korståg mot den muslimska världen och påminnelser om Saladins lyckade jihad har under senare årtionden använts för att motivera terrorism mot väst och USA. Tillsammans med USA tidigare president George W. Bushs tal om en ”crusade” och föregripande attacker har det här ökat tron på att kriget mot Irak är ännu ett förtryck för amerikansk imperialism, ännu ett kapitel i amerikanska korståg.

Oavsett hur det står till så är de kristna korstågen och modern jihad väldigt lika enligt Napoleoni. Både det första korståget och nutida jihad använder religion som ett medel för att representera krig mot en dominerande ekonomisk makt. Både vilka skapade motstånd och konflikt i form av Saladins jihad och Bushs krig mot terrorismen. Saladin använde rädslan som fanns när korstågen kom för att röra om i det vilande kalifatet och samla muslimer runt honom. Efter 11 september använder sig amerikanska regeringen rädslan för framtida

⁶¹ Aslan, 2006, sid 85

⁶² Napoleoni, 2003, sid 54

⁶³ Napoleoni, 2003, sid 57

⁶⁴ Napoleoni, 2003, sid 53-54

terrorattacker som ett skäl till att slå tillbaks mot terroristerna.⁶⁵ Kriget mot terrorismen ska vi återvända till senare i den här uppsatsen.

Den moderna jihad kommer från ett ekonomiskt samhälle och en tid som liknar Västeuropa tiden vid första korståget. Den muslimska demografiska tillväxten tillsammans med en fallande ekonomi har skapat sociala oroligheter och konflikter i den muslimska världen. Jihad blir här ett sätt att ta ner ett annat ekonomiskt imperium som inte är så olikt det första korståget. Modern jihad har blivit ett verktyg för utbredningen av islamsk politik och ekonomisk makt. Här slåss man dock mot en supermakt, USA, som förr. För islamister representerar den moderna jihad en revolutionär kraft, den ideologiska enhet som kommer att förändra och fria samhället från Västs ekonomiska och politiska dominans.⁶⁶

Det finns dock en annan riktning. Som jag nämnt ovan har det under 1900-talet funnits en utveckling av jihad som tagit en annan riktning än tidigare, och samtidigt har den klassiska jihaddoktrinen blivit pånyttfödd. Framförallt har denna utveckling varit ett direkt resultat av den kolonialism och politiska taktik som agerat i postkoloniala länder. Jihad har kommit att bli ett nytt och effektivt politiskt vapen i muslimska länder, men även ett vapen i kampen för de som ännu inte befriat sig från sina förtryckare. Jihad fick under 1900-talet en ny, mer aggressiv och militär radikal dimension.

Det nya jihadkonceptet drevs fram av muslimska intellektuella som av olika skäl och agendor såg möjligheterna i att använda sig av jihad som ett politiskt vapen. Ayatollah Khomeini (1902-1989) använde sig av en ytterst radikaliserad syn på jihad för att få fart på sin revolution 1979 och efter det kriget mot Irak på 80-talet. Det var Khomeinis militäriska jihad som lade grunden för den militanta organisationen Hizbollah. Hizbollah vars uppfinning självmordsbombaren som vapen mot Israel kom att lägga grunden för en internationell form av terrorism.

I Saudiarabien följdes Khomeinis exempel av Abdullah Yuzuf Azzam (1941-1989) som undervisade på kung Abdulazzis universitet med att sprida den militanta formen av jihad. Han manade till aktion på ett våldsamt och hänsynslöst sätt och ansåg att man inte under några omständigheter skulle använda sig av dialog och diplomati. Azzam lade grunden för den palestinska gruppen Hamas som även anammade Hizbollahs taktiker mot Israel. Azzams inflytande är intressant av flera skäl, men framförallt för att en av hans studenter var Usama

⁶⁵ *Napoleoni*, 2003, sid 54

⁶⁶ *Napoleoni*, 2003, sid 55

bin Ladin. Bin Ladin kom att förändra historien och vår syn på islam i och med attackerna den 11 september 2001.⁶⁷

⁶⁷ *Aslan*, 2006, sid 86

Självmondsattacker och ”kriget mot terrorismen”

Att Koranen är en bok om fred och inte om krig är många lärda muslimer överens om. Ändå har det under vår tid förekommit otaliga självmondsattacker där jihad tolkas som ”ett heligt krig” som utförs i Guds namn mot de otrogna. Att detta snarare är en fråga om politik än religion är något vi ofta missar.

Islam är dock inte den enda religionen som dödar i Guds namn. Gud har även använts som en ursäkt för mord inom kristendomen, hinduismen, buddhismen och judendomen, men muslimer är de som på senaste blivit anklagade för att förvrída ”heliga budord” till ett heligt rättfärdigande att döda. För att förstå Koranens budskap kan man inte bara plocka ut verser som stämmer överens med vad man letar efter, enligt imamen Abdullah Khouj; man måste läsa verserna före och efter så att det bildar en helhet. Enligt honom hittar man islams och Koranens fulla budskap i kapitel 5, vers 32:

”Om någon dräper en person /.../ är det som att mörda ett helt folk. Och om man räddar någons liv, är det som att rädda ett helt folk.”⁶⁸

Den mest kända självmondsattacken i vår tid kan mycket väl vara 11 september-attackerna mot USA. Dessa tog 2977 liv⁶⁹ genom att 19 män från terroristorganisationen al-Qaida kapade tre flygplan och kraschade dessa i World Trade Centers tvilling torn på Manhattan, USA:s försvarshögkvarter Pentagon samt på ett fält utanför Shanksville i Pennsylvania.⁷⁰

Al-Qaida är en multinationell terroristorganisation med medlemmar från otaliga länder och med en världsomspännande närvaro. Många högt uppsatta medlemmar i al-Qaida är även högt uppsatta i andra terroristorganisationer som t.ex. det egyptiska al-Gama’at al-Islamiyya⁷¹ som har som huvudmål att avsätta den egyptiska regimen och ersätta den med en muslimsk stat.⁷² Usama bin Ladin grundade al-Qaida i slutet av 1980-talet för att föra samman araber som kämpat i Afghanistan mot Sovjetunionen. Deras nuvarande mål är att etablera ett all-islamiskt kalifat världen över genom att arbeta ihop sig med allierade islamiska extremistgrupper och på så sätt störta regimer som de anser vara ”icke-islamiska”, samt fördriva och utesluta västerlänningar och icke-muslimer från muslimska länder, i synnerhet Saudiarabien. 1998 angav al-Qaida att muslimers största uppgift var att döda

⁶⁸ http://news.nationalgeographic.com/news/2001/09/0925_TVkoran_2.html

⁶⁹ <http://www.ourcivilisation.com/usa/toll.htm>

⁷⁰ http://sv.wikipedia.org/wiki/11_september-attackerna

⁷¹ <http://www.fas.org/irp/world/para/ladin.htm>

⁷² http://en.wikipedia.org/wiki/Al-Gama%27a_al-Islamiyya

amerikanska medborgare, oavsett om dessa var civila eller militära, och dess allierade världen över.⁷³

Terroristdådet den 11 september 2001 blev en vändpunkt i amerikansk utrikespolitik, och blev direkt en förevändning för USA:s dåvarande president George W. Bush att sjösätta doktrinen ”Kampen mot terrorismen” som en täckmantel för landets imperieambitioner. Afghanistan blev första målet och senare även Irak.⁷⁴ Definitionen av terrorism är att det är ett angrepp på människors grundläggande mänskliga rättigheter. Bl.a. har Amnesty International fördömt dessa attacker som ägt rum de senaste åren och de anser att terrorattacker är allvarliga brott mot fundamentala mänskliga rättigheter och strider mot våra grundläggande humanitära principer. *”Att avsiktligt angripa civila kan aldrig rättfärdigas och därför måste de skyldiga ovillkorligen ställas till svars”*.⁷⁵

”Kriget mot terrorismen” är en benämning på de militära, politiska och rättsliga åtgärder som vidtagits som svar på de senaste attackerna mot USA. Det är riktat mot ledare, stater, organisationer och människor som USA och dess allierade anser utföra, skydda eller stödja terrorism. Det är som sagt framförallt krigen i Afghanistan och Irak som räknas som de mest omfattande delarna i detta krig.⁷⁶ ”Kriget mot terrorismen” har dock inneburit att mänskliga rättigheter har fått stå tillbaka de senaste åren. Internationella förbud mot tortyr och misshandel har ifrågasatts av olika regeringar, men terrorismbekämpning rättfärdigar plötsligt frihetsberövanden, tortyr, bristfälliga rättegångar, förtryck av politiskt olikstämmande och förföljelse av etniska grupper. USA har dock under längre tid hävdade att internationella ramverk kring lagar och överenskommelser inte längre gäller och att ”kriget mot terrorismen” gör det möjligt att neka människor det skydd de har rätt till i enlighet med Genèvekonventionerna, tortyrkonventionen och FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna.⁷⁷

De skäl som USA har uppgett för kriget är först och främst att skydda USA och dess allierade medborgare. Det andra skälet är att skydda USA och dess allierades affärsintressen hemma och utomlands och slutligen ska terroristceller upplösa och de internationella terroristnätverkens aktiviteter under al-Qaidas vingar störtas. Det är ett känt faktum att

⁷³ <http://www.fas.org/irp/world/para/ladin.htm>

⁷⁴ <http://blog.lege.net/?/91-Vad-haende-11-september.html>

⁷⁵ <http://www.amnesty.se/ommanskligarattigheter/tematiskinformation/krigetmotterrorismen/>

⁷⁶ http://www.mmrk.org/index.php?option=com_content&view=article&id=19&Itemid=27

⁷⁷ <http://www.amnesty.se/ommanskligarattigheter/tematiskinformation/krigetmotterrorismen/>

”kriget mot terrorismen” haft förödande effekter för de mänskliga rättigheterna och listorna över terroriststämplade organisationer och individer har drabbat många oskyldiga.⁷⁸

Men 11 september-attackerna var inte de första terrorattackerna mot USA. Redan 1993 attackerades World Trade Center för första gång och sammanlagt dödades sex personer och 1042 skadades när en sprängladdning detonerade i garaget under byggnaderna för att försöka rasera dem. De som låg bakom bombningen var sex män med kopplingar till al-Qaida.⁷⁹ 1995 hände dock något intressant då Oklahoma City bombades med hjälp av en bilbomb. 168 människor dödades och två amerikanska anhängare av den amerikanska högerextrema militia-rörelsen, Timothy McVeigh och Terry Nichols, dömdes senare för dåden. McVeigh sa innan sin avrättning 2001 att anledningen till dådet var en hämnd för myndigheternas belägring av sekten davidianernas ranch 1993. Bombdådet utfördes på tvåårsdagen av denna belägring som slutade med att myndigheterna angrep ranchen och de flesta av sektmedlemmarna dog, bland annat många barn, i en explosionsartad brand.⁸⁰ Detta visar att det inte enbart är muslimska grupper som kan utföra terrordåd, utan även människor från samma land som det de angriper, med liknande övertygelser som al-Qaida och andra terroristorganisationer.

De stora förlorarna i ”kriget mot terrorismen” är i det stora hela de civila som fått ge sina liv i detta krig. Det är långt fler än de nästan 3000 som dödades i attackerna den 11 september. I USA och i övriga världen har resultatet av kriget blivit att de friheter och rättigheter som skulle försvaras gradvis har begränsats eller dragits in och lämnat fältet fritt för ett övervakningssamhälle med terrorhotet som motivering.

Samtidigt finns det de som utan tvekan vunnit på ”kriget mot terrorismen” och det är alla de privata företag i militärindustrin som tjänar pengar. De privata företagen levererar utrustning och tjänster för såväl krigsföring och säkerhet som byggnationen och logistiken som behövs efter förödelsen i länder som Irak och Afghanistan.⁸¹

Även om 11 september-attackerna utan tvekan är en av de mest välkända terrorattackerna i vår tid, så har otaliga andra attacker skett runt om i världen både före och efter detta datum. I en rapport från Europol som släpptes 2008 låg muslimska grupper bakom 1 % av 800 rapporterade händelser. Det är med andra ord definitivt inte uteslutande muslimer som ska beskyllas, även om det ofta är dessa som initialt får ta skulden.

⁷⁸ http://www.mmrk.org/index.php?option=com_content&view=article&id=19&Itemid=27

⁷⁹ <http://americanhistory.about.com/library/fastfacts/blffterrorism8.htm>

⁸⁰ <http://americanhistory.about.com/library/fastfacts/blffterrorism7.htm>

⁸¹ <http://www.britannica.com/EBchecked/topic/735994/Oklahoma-City-bombing>

⁸² http://www.mmrk.org/index.php?option=com_content&view=article&id=19&Itemid=27

Sammanfattning, analys och diskussion

Syftet med min uppsats var att försöka svara på denna fråga:

- Kan terrorism och andra våldshandlingar rättfärdigas genom jihad?

Samtidigt skulle jag förklara begreppet jihad både inom politisk islam samt inom den mer ”traditionella” grenen av religionen. Det här är resultatet av min undersökning:

Det är uppenbart att begreppet jihad inte är ett statiskt begrepp utan i allra högsta grad dynamiskt och mångfacetterat. Det finns många olika faktorer som spelat in i konceptualiseringen av begreppet, såsom sociala, politiska och religiösa. Kärnan i detta anser jag vara mobilisering. Medias bild om att muslimerna förklarar jihad mot stormakter som USA och Storbritannien, men även Ryssland och resten av världen, stämmer delvis, men det finns, enligt mig, två olika sätt att se på jihad idag:

1. Jihad som Koranen beskriver det har ingenting med ett heligt krig mot världen att göra, utan var från början ett uttryck för den inre kamp man som muslim genomgår inom sin religion. Begreppet jihad förekom redan på den förislamiska kulturen både i och utanför krigssammanhang, och man har senare inom den moderna islam ”redigerat” detta begrepp för att kunna rättfärdiga krig mot de icke-troende. Jihad är enligt min första förklaring då enbart ett sätt att skydda sig mot världsliga lockelser och blev en andlig övning som inkluderade den asketiska disciplinen av kroppen. Därav var och är meningen med denna tolkning av jihad att rena sin själ från hyckleri och annat som kunde stå i vägen för själslig orientering till Gud. Man ska ha ihjäl sin egen onda själ för att göra sig av med lockelser som drog en iväg från sitt riktiga livsuppdrag, nämligen att nå Gud.
2. Den andra tolkningen handlar om fundamentalism snarare än en mental resa inom religionen. De asketiska krigarna försökte efterlikna den närhet som Muhammed kände till Gud. Det är den här sidan av jihad som vi i västvärlden har fått ”slängd” i ansiktet av media och alla terrorattacker vi fått uthärda på senare år. Trots det gemensamma målet att identifiera sig med profetens görande och erfarenheter skiljer sig i den mystiska delen från krigaren i slutsatserna om våld som ett religiöst uttryck. Mystikern utför jihad på sig själv för rening som symboliskt martyrskap och krigare utför jihad på andra för att uppnå eget martyrskap och visa sin dedikation till Gud. Man skulle kunna säga att denna del av jihad snarare handlar om politik än om religion.

Det viktigaste i detta är att se att skillnaderna har med tolkning att göra. Det är inte enbart muslimer som visar sitt missnöje med hur världen fungerar genom att göra skada på andra; detta sker inom alla trossamfund, även om många inte skadar människor i det stora hela.

I Koranen står det klart och tydligt att anfallskrig inte är tillåtet om det inte föregås av ett försvarskrig. Det står även att kvinnor, barn samt äldre ska skonas. Ett försvarskrig får enbart föras om det är den sista utvägen. Martyrskapet som kommer med den fundamentalistiska tolkningen av Koranen är dock något som misstolkas av muslimer som utövar det, och i själva verket fördömer Koranen självmord.

Islamism är som sagt ett välanvänt begrepp för att förklara fundamentalismen inom religionen. Begreppet är mer komplicerat och svårt att förklara än världsmedierna har gjort. Islamismen är ingen enhetlig rörelse eller politisk ideologi, utan inhyser snarare många olika grupper och organisationer där målen kan skilja sig avsevärt. Det kan handla om allt från sociala rörelser som på demokratiskt sätt vill införa olika sociala reformer, samtidigt som det kan handla om extremistiska grupper som använder terrorism som medel för att nå sina mål. Det politiska islam, som det även kallas, har rötter som sträcker sig långt tillbaka i tiden och kan sammankopplas med det Muslimska Brödraskapet på flera plan. Själva rörelsen har vuxit sig fram ur ett missnöje på grund av kolonialismens kölvatten och efterkrigstidens sekulariseringsprocesser. I korta drag var och är islamismen ett sätt att visa det missnöje som muslimerna känner inför idén om den västinspirerade idén om den rationella människan som inte längre behövde religionen i sitt liv. Alla grupper inom islamismen kan delas in i nationell samt internationell islamism. Den nationella islamismens främsta syfte att åstadkomma förändringar inom den egna nationen och uppstod i samband med det ottomanska rikets sammanbrott. Man försökte då skapa en ny gemensam identitet i den splittrade religionen. Det är med andra ord alltså viktigt att skilja på islamism som ett svar eller en reaktion på den moderna utveckling och sekulära processerna i muslimska länder, snarare än islam som fenomen. Islamismen har i själva verket fler likheter med nationalismen än med islam som religion, och man säger att det snarare är en rörelse än en muslimsk gren.

Det Muslimska Brödraskapet uppstod ur detta missnöje, och denna grupp använde religionen som ett sätt att mobilisera folket i kampen mot kolonialherrarna och deras förvandling av samhället. Brödraskapet bildades i och med sekulariseringsshotet på 1920-talet när man började tycka att de rika hade drivit bort från vad religionen stod för och hur den skulle utövas. Deras främsta mål var att få tillbaka islam och man hänvisade till det idealiska islamiska samhället i Medina där man hade en kalif som styrde efter Koranens grunder och principer, och där alla fick ta del av muslimernas rikedomar. Den mentalitet som fanns nu

hade skapat klasskillnader som inte uppskattades av de som inte hade en förmögenhet att leva av.

Det som utmärker det Muslimska Brödrskapet är den drivande kraft de har och tanken på att den mest effektiva vägen till ett rättfärdigt samhälle går genom islam. Det är dock ingenting de är ensamma om att tycka, utan även den politiska och framförallt radikala islamismen står bakom dessa tankar. Muslimska Brödrskapet har under största del av sin existens varit splittrat i grupper som haft olika åsikter om politik och våld. Stora delar av Brödrskapet ger de fattiga hjälp, men det finns tyvärr grupper inom rörelsen som är för våld i sin kamp för ett islamistiskt samhälle.

Al-Qaida är en multinationell terroristorganisation som har få eller inga kopplingar till islamismen eller det Muslimska Brödrskapet. Det var den nu avlidne Usama bin Ladin som grundade al-Qaida i slutet av 1980-talet för att föra samman araber som kämpat i Afghanistan mot Sovjetunionen. Deras främsta mål är att etablera ett all-islamiskt kalifat världen över genom att arbeta ihop sig med allierade islamiska extremistgrupper och alltså störta regimer som de andra vara icke-islamiska, samt fördriva och utesluta västerlänningar och icke-muslimar från muslimska länder.

Kopplingen till det extremistiska jihad vi är vana är läsa om är många, särskilt när det kommer till al-Qaida. Islamismens och det Muslimska Brödrskapets extremism är dock inte lika tydlig som al-Qaidas, utan dessa organisationer är mer tillbakadragna när det kommer till terrorismen. De är nämligen inte uttalade terroristorganisationer, även om det verkar som att de sympatiserar med al-Qaida åtminstone på vissa punkter.

Hur kan man då rättfärdiga våld genom jihad? I Koranen finns det verser som rättfärdigar våld mot icke-muslimar, och dessa har genom historien använts av både muslimer och muslimkritiker för olika syften. Reza Aslan hävdar att användandet av koranverser för att rättfärdiga våld mot icke-muslimar är i grunden fel, och att verserna då är tagna ur sitt sammanhang, precis som andra trossamfund tar verser ur sina respektive heliga texter för att rättfärdiga andra aktioner eller händelser. Koranen är en så pass gammal bok att syftet med den under århundradena har förändrats. På tiden den skrevs behövde man använda våld för att få fram sin ståndpunkt, och det är något vi i modern tid egentligen inte skulle behöva.

Målet, tankarna och organisationen med det jihad vi ser idag är väldigt likt korstågen år 1096. De använder båda religionen som ett medel för att förklara krig mot en dominerande ekonomisk makt. Detta gäller även för USA:s krig mot terrorismen som har som syfte att efter 11 september använda rädslan för framtida terrorattacker som ett skäl att slå tillbaks mot terroristerna. I sin frammarsch har detta krig kostat många fler människor livet än de ca 3000

som dödades i 11 september-attackerna. Människors rättigheter har fått stå tillbaka i jakten på terrorismens ledare, och lagar mot tortyr har plötsligt slutat att gälla.

Min slutsats på detta blir därför att man inte kan rättfärdiga en våldshandling mot oskyldiga individer på grund av en annan våldshandling mot oskyldiga individer.

Käll- och litteraturförteckning

- Aslan, Reza (2006). *No god but God: the origins, evolution, and future of Islam*. [New ed.] New York: Random House Trade Paperbacks
- Cook, David (2005). *Understanding Jihad*. Berkeley: University of California Press
- Cooley, John K. (2000). *Unholy wars: Afghanistan, America and international terrorism*. New ed. London: Pluto
- Fazlhashemi, Mohammad (2008). *Vems islam: de kontrastriska muslimerna*. Stockholm: Norstedt
- Hedin, Christer (2001). *Islam i samhället: muslimsk politik i retorik och praktik*. Stockholm: Arena
- Hjärpe, Jan (1992 red): *99 frågor om islam*, Stockholm, Leopard
- Hjärpe, Jan (2005a): *Islam, Lära och livsmönster*, Göteborg, Norstedts
- Hjärpe, Jan (2006). *Trender inom islam: den recenta utvecklingen i den muslimska världen. 1: Lägesrapport november 2003 till november 2005. 2: Analys och program*. Stockholm: Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI)
- Hjärpe Jan (1997) "What will be chosen from the Islamic basket?" *European Review*, 5, 267-274
- Kepel, Gilles (2006). *Kampen om islam*. Stockholm: Atlas
- Koranen
- Napoleoni, Loretta (2003). *Modern jihad: the Islamist crusade*. SAIS review (Print). 2003(23):2, s. 53-69
- Stenberg Leif, (2004) *Islamismens idéhistoria. Från Napoleon till Usama bin Ladin*, Sverige, Makadam förlag

Elektroniska resurser

<http://ne.se>

<http://questionsonislam.com/index.php?s=article&aid=10718>

<http://svenskuppslagsbok.se/27113/hugenottkrigen-gangse-beteckning/>

<http://www.mto.org/quran/se/jihad.htm>

<http://sv.wikipedia.org/wiki/Jihad>

<http://www.sunnah.org/tasawwuf/jihad004.html>

http://www.svd.se/kultur/understreckt/bruk-och-missbruk-av-begreppet-jihad_86986.svd

<http://www.answering-islam.org/Books/Hughes/index.htm>

<http://www.youtube.com/watch?v=fpnWUMmQLFo>

<http://www.answering-islam.org/svenska/islam/hatrasism/koranensfredligaverser1.html>

<http://www.britannica.com/EBchecked/topic/259462/Hijrah>

<http://abdalhaqq.blogspot.com/2010/12/vad-sager-koranen-om-mord-och-sjalvmord.html>

<http://www.islamguiden.com/>

http://www.hikma.se/?p=p_59

http://news.nationalgeographic.com/news/2001/09/0925_TVkoran_2.html

<http://www.ourcivilisation.com/usa/toll.htm>

http://sv.wikipedia.org/wiki/11_september-attackerna

<http://www.fas.org/irp/world/para/ladin.htm>

http://en.wikipedia.org/wiki/Al-Gama%27a_al-Islamiyya

<http://www.amnesty.se/ommanskligarattigheter/tematiskinformation/krigetmotterrorismen/>

http://www.mmrk.org/index.php?option=com_content&view=article&id=19&Itemid=27